

* * *

I. Cele 3 autorități europene de supraveghere (ESMA, EIOPA, EBA) au publicat opiniile referitoare la schița primului set de standarde de raportare de sustenabilitate (ESRS), set formulat de EFRAG în Noiembrie 2022. Opinia celor 3 autorități este obligatorie, potrivit Directivei CSRD.

II. Ghid EFAA (Federația Europeană a Contabililor și Auditorilor pentru Întreprinderi mici și mijlocii) – Raportarea privind sustenabilitatea – cum pot cabinetele mici și mijlocii să își dezvolte capacitatea de a sprijini IMM-urile.

*

* * *

I. Cele 3 autorități europene de supraveghere (ESMA, EIOPA, EBA) au publicat pozițiile referitoare la schița primului set de standarde de raportare de sustenabilitate (ESRS), schiță făcută publică de EFRAG în Noiembrie 2022. Opinia celor 3 autorități este obligatorie, potrivit Directivei CSRD.

Primul set de standarde ESRS este de așteptat să fie adoptat până la **30 iunie 2023**.

Draftul primului set de standarde ESRS, prezentat de EFRAG în Noiembrie 2022, este disponibil [AICI](#).

Directiva CSRD a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (14 decembrie 2022). Textul integral, este disponibil în limba română, [AICI](#).

i) Poziția *European Securities and Market Authority* (ESMA) – autoritatea care supraveghează piața de capital, față de primul set ESRS, este disponibilă [AICI](#).

Sintetic, opinia ESMA este că prima schiță de standarde de sustenabilitate atinge obiectivul de a fi utile pentru protecția investitorilor și în același timp, nu afectează stabilitatea financiară.

Observațiile ESMA se referă în principal la clarificări ale definițiilor și terminologiei dar și necesitatea de a oferi un ghid în ceea ce privește procesul de evaluare a materialității.

Evaluarea ESMA a avut în vedere 4 criterii în ceea ce privește primul draft de standarde europene de sustenabilitate:

- Informații de sustenabilitate de înaltă calitate;
- Să poată fie aplicate atât din punct de vedere al conținutului cât și al formatului;
- Să fie consistente și interoperabile cu toată legislația europeană relevantă și cu cerințele ESMA;
- Să promoveze interoperabilitatea cu standardele globale de raportare de sustenabilitate, la cel mai ridicat nivel.

ii) Poziția European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) – autoritatea europeană de supraveghere în domeniul asigurărilor și pensiilor: „**Valoare și logică**” în ceea ce privește dubla materialitate.

O diferență cheie între abordarea EFRAG și abordarea Fundației IFRS - care a creat Consiliul pentru Standarde Internaționale de Sustenabilitate (ISSB) este că abordarea EFRAG urmărește dubla materialitate (pe care EIOPA o consideră logică), respectiv cea care încearcă să surprindă și impactul companiei asupra mediului și societății dar și impactul sustenabilității asupra companiei în sine.

Spre deosebire, ISSB a adoptat o abordare care se concentrează pe valoarea companiei, care măsoară în ce fel sustenabilitatea are impact asupra valorii companiei. În ceea ce privește colaborarea dintre cele 2 abordări, EIOPA „salută alinierea standardelor ESRS cu anumite concepte cheie ale ISSB, spre exemplu în ceea ce privește definirea lanțului valoric (eng. Value chain) și materialitatea financiară”.

Opinia EIOPA este disponibilă în integralitate, [AICI](#).

Sintetic, opinia EIOPA se concentrează pe standardele ESRS1 și ESRS2, precum și pe ESRS E1 (Mediu – Schimbări climatice).

În exprimarea opiniei despre schița de standarde, EIOPA a avut în vedere tot 4 criterii:

- Să asigure prezentarea informațiilor de sustenabilitate la un nivel foarte înalt;
- Să fie consistente și interoperabile cu legislația Uniunii Europene;
- Să fie consistente și interoperabile cu standardele globale de sustenabilitate;

- Să fie consistente și cu aplicare proporțională de către cei care fac subiectul raportării.

Pentru fiecare criteriu în parte EIOPA are observații, dar opinia include, sintetic:

- EIOPA observă că începând cu anul 2025, directiva CSRD va impune o cerință obligatorie de audit bazat pe o asigurare limitată pentru toate informațiile din rapoartele de sustenabilitate. Directiva oferă Comisiei Europene puterea de a adopta standarde de audit până în Octombrie 2026. EIOPA observă că auditul obligatoriu solicitat de CSRD va crește nivelul de încredere al informațiilor prezentate și solicită Comisiei Europene clarificări în ceea ce privește nivelul de asigurare așteptat înaintea primelor publicări obligatorii sub Directiva CSRD;
- Pentru a evita fragmentarea internațională a cerințelor de raportare de sustenabilitate la nivel de jurisdicții, EIOPA consideră că standardele ESRS pe care le vor folosi companiile pentru raportare sunt considerate automat ca respectând cerințele de raportare de sustenabilitate IFRS. EIOPA solicită ca în următoarele luni să fie avute în vedere amendamente care să asigure că standardele europene sunt consistente cu cerințele de raportare ISSB (a căror finalizare este așteptată în prima jumătate a anului 2023);
- Pentru a asigura un nivel de raportare care să nu fie diferit de cel al băncilor, asigurătorii cu risc scăzut (așa cum sunt definiți de Solvency II) ar trebui să aplice un sistem de standarde de raportare de sustenabilitate simplificat.

iii) Poziția European Banking Authority (EBA)

Este disponibilă, integral, [AICI](#).

Sintetic, poziția EBA susține că draftul de standarde reprezintă „o bază bună pentru implementare Directivei CSRD, deși sunt câteva aspecte care ar trebui clarificate”. „Interoperabilitatea draftului de standarde cu Pilonul 3 de raportare al EBA, împreună cu datele de care instituțiile de credit au nevoie din perspectiva managementului riscului stau la baza poziției exprimate”.

- Pe ansamblu, schița standardelor ESRS **este consistentă** cu standardele internaționale și cu alte reglementări relevante la nivelul Uniunii Europene;
- EBA salută nivelul alinierii standardelor cu cel al cerințelor de raportare EBA, Pilon 3, la care s-a ajuns prin actual schiță;

- Alte aspecte care ar trebui avute în vedere, în opinia EBA, de către Comisia Europeană:
 - EBA remarcă îmbunătățirea semnificativă a schiței de standarde ESRS față de versiunea pusă inițial spre consultare;
 - În ceea ce privește proporționalitatea, EBA crede că standardele reprezintă o abordare echilibrată în raport de aplicarea graduală a lor;
 - Comisia Europeană ar trebui să mai aibă în vedere inclusiv un orizont de timp necesar pentru standarde specifice sectorului instituțiilor de credit.

Pozițiile celor 3 autorități de supraveghere au fost prezentate SIMULTAN în 26 ianuarie 2023, ceea ce arată urmărirea multi-sectorială a procesului de raportare.

Mai mult, anterior, în Noiembrie 2022, cele 3 autorități, tot concertat, au emis un document comun intitulat „obținerea de probe în privința practicilor de „înverzire” – a raportărilor” așa numitul green-washing prin care, anumite companii, prin practici înșelătoare, sunt tentate a raporta drept sustenabile practici care nu au legătură cu sustenabilitatea.

Apelul tripartit din luna Noiembrie 2022, [este disponibil AICI](#).

Schița pentru al doilea set de standarde ESRS ar urma să fie publicată în următoarele luni și să includă 10 standarde specifice sectoriale, care vor acoperi următoarele domenii: agricultură, extracția cărbunelui, minierit, extracția petrolului și gazelor (upstream, midstream și downstream), producția de energie, transporturile rutiere, producția de autovehicule, producția de alimente și băuturi și industria textilă.

*

* * *

II. Federația Europeană a Contabililor și Auditorilor pentru IMM-uri (EFAA) a publicat ghidul „Raportarea privind sustenabilitatea – Cum pot cabinetele mici și mijlocii să își dezvolte capacitatea de a sprijini IMM-urile.

În privința asigurărilor de sustenabilitate, Ghidul EFAA arată că Directiva CSRD **solicită** ca auditorul statutar al companiei sau un alt auditor (în funcție de opțiunea statului membru) **să ofere o asigurare limitată** cu privire la informațiile privind

sustenabilitatea, raportate de o companie. Există deasemenea posibilitatea de a face tranziția spre o asigurare **rezonabilă**, în perioada următoare.

În prezent, Consiliul Internațional pentru Standarde de Audit și Asigurare (**IAASB**) lucrează la un standard pentru asigurarea raportării privind sustenabilitatea (dezvoltarea și stadiului standardului sunt disponibile [AICI](#))

Potrivit IAASB, standardul va fi construit pe baza standardelor IAASB deja existente, incluzând ISAE 3000 // ISAE 3410.

În Ghidul prezentat (disponibil integral, în limba română, [AICI](#)) EFAA detaliază și pașii inițiali pentru furnizarea de rapoarte de sustenabilitate care includ:

- (i) nominalizarea unui coordonator;
- (ii) discuții cu clienții;
- (iii) stabilirea capacităților și expertizei necesare;
- (iv) crearea de resurse în cadrul companiilor sau achiziționarea de resurse/expertiză externe companiei.

Pentru majoritatea IMM-urilor, raportarea privind sustenabilitatea va fi un domeniu nou, arată EFAA. Cabinetele mici și mijlocii își pot consilia clienții cu privire la modul de pregătire pentru implementarea eficientă a raportării în materie de sustenabilitate: să identifice/acumuleze informații legate de sustenabilitate, să gestioneze riscurile de mediu/sociale/de guvernanta (ESG), să elaboreze politici și să stabilească scopuri și indicatori cheie de performanță. **De asemenea, cabinetele își pot informa clienții IMM-uri cu privire la elaborarea standardelor ESRS**, astfel încât să poată lua măsuri în timp util, mai recomandă EFAA.